

Kent Konseyi Meclislerinin Yönetişim, Katılımcılık ve Toplumsal Katkı Rolü: Sakarya Kent Konseyi Gençlik Meclisi Örneği

*Yeliz KARADENİZ**

Öz: Bu çalışma, kent konseylerinin yerel yönetimdeki rolünü, katılımcı demokrasinin geliştirilmesine olan katkılarını ve toplumsal fayda üretme potansiyelini Sakarya Kent Konseyi Gençlik Meclisi örneği üzerinden incelemektedir. Nitel araştırma yöntemiyle yürütülen çalışmada, Gençlik Meclisi üyesi on katılımcıyla yapılan derinlemesine mülakatlar yoluyla elde edilen veriler analiz edilmiştir. Gençlik Meclisi üyeleriyle yapılan görüşmeler yoluyla konseyin işlevi, yönetimdeki rolü, karar alma süreçlerine katılım ve toplumsal katkı gibi başlıklar değerlendirilmiştir. Elde edilen bulgular, Gençlik Meclisi'nin gençlerin fikirlerini ifade ettikleri, sosyal sorumluluk projeleri geliştirdikleri ve yerel yönetimlerle kısmen etkileşim kurdukları bir platform olduğunu göstermektedir. Bununla birlikte, bürokratik engeller, yetersiz kaynaklar ve gençlerin yeterince ciddiye alınmaması gibi sorunların varlığı da dikkat çekmektedir. Çalışmada, gençlik meclislerinin daha etkin hale gelmesi için kurumsal yapılarla daha güçlü bağlar kurulması, gençlerin karar alma süreçlerine doğrudan dahil edilmesi ve sürdürülebilir projeler için destek mekanizmalarının oluşturulması gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kent Konseyi, Gençlik Meclisi, Katılımcı Demokrasi, Yönetişim, Toplumsal Katkı

The Role of City Council in Assemblies Governance, Participation, and Social Contribution: The Case of Sakarya City Council Youth Assembly

Abstract: This study examines the role of city councils in local governance, their contributions to the development of participatory democracy, and their potential for generating social benefit, using the Youth Assembly of the Sakarya City Council as a case

* Dr. Öğr. Üyesi, Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Yönetim ve Organizasyon Bölümü, ykaradeniz@subu.edu.tr, ORCID: 0000-0002-0594-3054.

Makale Geliş Tarihi: 24.05.2025

Makale Kabul Tarihi: 09.09.2025

study. Conducted using a qualitative research method, the study analyzes data obtained through in-depth interviews with ten members of the Youth Assembly. Through these interviews, topics such as the function of the council, its role in governance, participation in decision-making processes, and its societal contributions were evaluated. The findings indicate that the Youth Assembly serves as a platform where young people can express their opinions, develop social responsibility projects, and engage-albeit to a limited extent-with local administrations. However, the study also highlights challenges such as bureaucratic obstacles, limited resources, and the perception that young people are not taken seriously. The study concludes that for youth assemblies to become more effective, stronger institutional linkages should be established, young people should be directly involved in decision-making processes, and support mechanisms for sustainable projects should be developed.

Keywords: City Council, Youth Assembly, Participatory Democracy, Governance, Social Contribution

Giriş

21. yüzyılda kamu yönetimi alanında yaşanan dönüşümler, yönetim anlayışını kamu politikalarının şekillenmesinde temel yaklaşımlardan biri haline getirmiştir. Bu dönüşümle birlikte, karar alma süreçlerinde merkezizetçiliğin yerini daha katılımcı, şeffaf ve çok aktörlü bir yönetim anlayışı almıştır. Özellikle yerel yönetimlerde vatandaşların sürece doğrudan dahil olması, demokratikleşmenin güçlenmesi açısından büyük önem taşımaktadır. Türkiye’de bu ihtiyaca yanıt veren yapılardan biri de kent konseyleridir. 5393 sayılı Belediye Kanunu ve ilgili yönetmelikler doğrultusunda kurulan kent konseyleri, vatandaşların özellikle yerel düzeyde yönetimle ilişkilerini güçlendirmek, karar alma süreçlerine katkı sunmalarını sağlamak ve katılımcılığı artırmak amacıyla faaliyet göstermektedir. Bu yapıların alt meclislerinden biri olan Gençlik Meclisleri ise, gençlerin kamusal alanda temsil edilmesi, fikirlerini ifade etmeleri, sorumluluk üstlenmeleri ve yerel yönetime katkı sunmaları bakımından büyük bir potansiyel taşımaktadır.

Ancak gençlerin toplumsal karar alma mekanizmalarına aktif şekilde dahil edilmesi, yalnızca temsil edilmekle sınırlı kalmamalı; aynı zamanda düşünce üretimi, proje geliştirme, uygulama ve değerlendirme gibi süreçleri de kapsamalıdır. Bu noktada, gençlik meclislerinin yalnızca sembolik yapılar değil, etkin birer katılım aracı olarak işlev görmesi gerekmektedir. Bu bağlamda çalışmanın amacı, Sakarya Kent Konseyi Gençlik Meclisi örneğinden hareketle, gençlerin yerel yönetim süreçlerindeki rolünü ve karşılaştıkları sorunları ortaya koymak; mevcut yapının işlevselliğini değerlendirmek ve katılımın artırılması yönünde öneriler geliştirmektir. Çalışma, gençlerin yerel yönetime ne ölçüde katılabildiğini, fikirlerinin nasıl karşılandığını, sivil toplumla ilişkilerini ve sosyal

sorumluluk projeleri aracılığıyla topluma nasıl katkı sunduklarını anlamayı hedeflemektedir. Araştırma sonucunda elde edilecek bulguların, hem gençlik katılımını destekleyen politika yapıcılara hem de akademik literatüre katkı sunması amaçlanmaktadır.

Literatür İncelemesi

Katılımcı yönetim, yerel demokrasi ve gençlerin karar alma süreçlerine dahil edilmesi, hem küresel hem de yerel düzeyde giderek daha fazla önem kazanan yönetim konularının başında gelmektedir. Bu bağlamda kent konseyleri ve onların içinde yer alan gençlik meclisleri, özellikle gençlerin yerel yönetime katılımını artırmaya yönelik demokratik mekanizmalar olarak değerlendirilmektedir. Ancak bu yapıların işlevselliği, örgütsel yapıları ve katılım biçimleri hem Türkiye literatüründe hem de uluslararası çalışmalarda farklı değerlendirmelere konu olmaktadır.

Katılımcı yönetim kavramı, 1960'lerden itibaren yönetim tartışmalarının merkezinde yer almaktadır. Arnstein'in (1969) klasikleşmiş "katılım merdiveni" modeli, yurttaş katılımının farklı düzeylerini hiyerarşik bir yapıda sunarak, katılımın yalnızca bir danışma süreci mi yoksa karar alma sürecinde etkili bir unsur mu olduğunu ayırt etmemize yardımcı olmaktadır. Arnstein'e göre gerçek katılım, yurttaşların karar süreçlerinde etkin söz sahibi olduğu düzeylerde gerçekleşmektedir. Bu kuramsal çerçeve, özellikle gençlerin katılımı söz konusu olduğunda önem kazanmaktadır; zira gençlerin sıklıkla yalnızca sembolik veya göstermelik düzeyde katılım sağladığına dair eleştiriler, hem akademik hem de uygulama literatüründe geniş yer bulmaktadır (Cornwall, 2008).

Benzer biçimde, Fung'un (2006) "Demokratik Yönetişim Tasarımı" yaklaşımı, katılımcı süreçlerin ne ölçüde kapsayıcı, bağlayıcı ve eşitlikçi olduğunu analiz etmeye olanak tanımaktadır. Fung'un çerçevesi, gençlik meclislerinin yalnızca danışma mekanizmaları mı yoksa gerçekten karar süreçlerine etki eden platformlar mı olduğunu değerlendirmek için kullanılabilir önemli bir araç sunmaktadır.

Katılımcı yönetim anlayışı bağlamında Pierre ve Peters (2000), yerel demokrasinin krizini aşmak için yeni yönetim modellerinin geliştirilmesini önermekte ve bu bağlamda özellikle gençlerin katılımını sürdürülebilir demokrasinin bir bileşeni olarak değerlendirmektedir. Hajer ve Wagenaar (2003) gibi interaktif yönetim kuramcıları da, yönetişimin yalnızca devlet-dışı aktörlerin yönetime katılımı değil, aynı zamanda bilgi üretimi, iş birliği ve anlam yaratma süreçlerinin demokratik meşruiyet açısından yeniden tasarımı olduğunu

vurgulamaktadır. Gençlerin bu süreçlere dahil edilmesi, demokrasinin yeniden tanımlanması açısından vazgeçilmezdir.

Avrupa Konseyi, OECD ve UNDP gibi kuruluşlar da gençlerin katılımı konusunda birçok strateji belgesi ve uygulama rehberi yayımlamışlardır. Avrupa Konseyi'nin "Gençlik Katılımı Stratejisi" (2020-2030), gençlerin yalnızca sosyal ve kültürel etkinliklerde değil, aynı zamanda yerel karar alma süreçlerinde doğrudan yer almalarını teşvik etmektedir. OECD (2020), gençlerin yerel yönetime katılımını demokratik meşruiyetin artırılması açısından kritik görmekte; özellikle gençlik konseyleri ve genç temsil organlarının yalnızca sembolik değil işlevsel bir role sahip olması gerektiğini vurgulamaktadır. Bu bağlamda, United Nations Youth 2030 stratejisi de, gençliği sadece hedef kitle olarak değil, küresel dönüşümün ortakları olarak tanımlamaktadır. Stratejide, gençlerin sürdürülebilir kalkınma, barış inşası ve sosyal adalet gibi alanlarda aktif rol oynamaları gerektiği vurgulanırken, yerel yönetimlerin bu katılımı teşvik edecek mekanizmaları geliştirmesi gerektiği belirtilmektedir. Bu öneriler, gençlik meclislerinin daha fazla yetkiyle donatılması, karar alma süreçlerine doğrudan entegre edilmesi ve gençlerin kurumsal kapasitesinin artırılması gibi yapısal dönüşümleri zorunlu kılmaktadır.

Ayrıca, Smith, Lister, Collin ve Batsleer (2005) gibi gençlik çalışmaları üzerine uzmanlaşmış araştırmacılar, genç katılımının yalnızca demokratik temsiliyet açısından değil, aynı zamanda gençlerin kendilik algıları, sosyal aidiyetleri ve kolektif eylem pratikleri açısından da dönüştürücü bir potansiyele sahip olduğunu ileri sürmektedir. Bu perspektif, gençlik meclislerinin yerel demokrasinin normatif hedefleriyle ne ölçüde örtüştüğünü tartışmak açısından önemlidir. Katılımın sadece yönetime dönük değil, aynı zamanda bireyin toplumsal varoluşuna dair bir deneyim olduğu dikkate alındığında, gençlik meclisleri salt araçsal değil, aynı zamanda öznel birer toplumsal öğrenme mekanıdır.

Türkiye'de ise katılımcı yönetim mekanizmaları, özellikle 2000'li yıllardan itibaren Avrupa Birliği uyum sürecinin etkisiyle daha görünür hale gelmiştir. Bu çerçevede, 2005 yılında çıkarılan "Kent Konseyi Yönetmeliği", yerel düzeyde katılımı kurumsallaştırmaya yönelik önemli bir adım olarak değerlendirilmiştir (Çetinkaya ve Korlu, 2012). Kent konseylerinin temel amacı, sivil toplum kuruluşları, meslek odaları, üniversiteler ve bireylerin yerel yönetim süreçlerine katılımını teşvik etmektir. Ancak bu yapılar, uygulamada çeşitli sorunlarla karşılaşmaktadır. Zeren (2017), kent konseylerinin genellikle belediyelerle kurdukları ilişkilerin şekline bağlı olarak işlevselliğinin değiştiğini ve bazı durumlarda belediyelerin konseyleri yalnızca desteklenen etkinlik yapıları olarak gördüklerini ifade etmektedir.

Kent konseyleri içinde yer alan gençlik meclisleri ise daha sınırlı sayıda çalışmada ele alınmaktadır. Bozkurt (2014), gençlik meclislerinin katılım potansiyelini artırmakla birlikte, karar alma süreçlerinde sembolik kalabildiklerini ve bu durumun gençlerde katılım motivasyonunu azalttığını belirtmektedir. Aksu ve Taştekin (2020), gençlik meclislerinin yerel yönetimlere alternatif çözüm üretme kapasitesini artırmak için kurumsal destek mekanizmalarının güçlendirilmesi gerektiğini savunmaktadır. Benzer şekilde, Aydoğan ve Arslan (2020), gençlerin karar süreçlerine etkili katılımı için bu yapıların mevzuatla daha net tanımlanması ve genç temsilcilerin karar organlarında yer almasının gerekliliğini vurgulamaktadır.

Bununla birlikte, Türkiye’de gençlik meclislerinin katılımcı yönetimdeki yeri üzerine yapılan çalışmaların sayısı oldukça sınırlıdır. Literatürde çoğu zaman genel Kent Konseyi yapısı ele alınmakta, gençlik meclisleri bu yapıların altında kısa birer başlıkla geçiştirilmektedir. Bu durum, gençlerin özgül sorunlarının ve taleplerinin yeterince görünür kılınmasını engellemektedir. Ayrıca mevcut çalışmalar, çoğu zaman betimleyici düzeyde kalmakta, bu yapıların etkinliği, katılım düzeyleri, temsil adaleti ya da sürdürülebilirlik gibi kriterler çerçevesinde analitik değerlendirmelere yer verilmemektedir.

Yukarıda sunulan değerlendirmeler ışığında, hem ulusal hem de uluslararası literatürde gençlerin katılımı ve yerel yönetim yapıları üzerine zengin tartışmalar bulunduğu açıktır. Ancak Türkiye’de Kent Konseyi gençlik meclislerine yönelik bütüncül ve karşılaştırmalı ampirik çalışmaların eksikliği göze çarpmaktadır. Uluslararası literatürde geliştirilen kavramsal çerçevelerin Türkiye’deki gençlik yapılarında nasıl tezahür ettiğine dair ampirik bulgular yetersizdir. Bu bağlamda, çalışmanın amacı, Sakarya Kent Konseyi Gençlik Meclisi örneği üzerinden, gençlerin katılım düzeylerini, karar alma süreçlerine etki kapasitelerini ve karşılaştıkları kurumsal ya da yapısal engelleri analiz ederek, söz konusu teorik yaklaşımlar çerçevesinde bu mekanizmanın işlevselliğini değerlendirmektir.

Dolayısıyla bu çalışma, hem Türkiye’deki uygulamalara ilişkin derinlemesine bir alan incelemesi sunmakta, hem de uluslararası literatürdeki kuramsal tartışmalarla yerel pratikleri ilişkilendirerek özgün bir katkı sağlamayı amaçlamaktadır.

Kent Konseylerinin Yapısı ve İşleyişi

Kent konseyleri, yerel düzeyde demokratik katılımı artırmak, farklı toplumsal kesimlerin kent yönetim süreçlerine dahil olmasını sağlamak ve yönetim

anlayışını güçlendirmek amacıyla oluşturulan çoğulcu platformlardır. Vatandaşlar, sivil toplum kuruluşları, meslek odaları, kamu kurumları, üniversiteler ve gönüllü bireylerin temsil edildiği bu yapılar, ortak akıl çerçevesinde yerel sorunlara çözüm üretmeyi ve toplumsal dayanışmayı güçlendirmeyi hedeflemektedir. Bu çerçevede kent konseyleri, katılımcı bir yerel demokrasi anlayışının hayata geçirilmesinde önemli bir işleve sahiptir. Kent konseylerinin hukuki temeli 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 76. maddesi ile 2006 tarihli Kent Konseyi Yönetmeliği'ne dayanmaktadır. Bu düzenlemeler, kent konseylerinin karar alıcı değil, danışma ve yönlendirme görevini üstlenen yapılar olarak tasarlandığını ortaya koymaktadır. Kent konseyleri, katılımcılık, şeffaflık ve ortak akıl ilkelerine dayalı şekilde faaliyet yürütmektedir.

Kent konseyleri genel olarak Genel Kurul, Yürütme Kurulu, Başkanlık, Meclisler ve Çalışma Grupları olmak üzere beş temel yapıdan oluşmaktadır. Genel Kurul, en geniş katılımlı karar organıdır; Yürütme Kurulu, konseyin faaliyetlerini yürütmektedir; Başkan ise kurumu temsil etmektedir. Çalışma grupları belirli konulara odaklanan tematik yapılar iken; Meclisler, farklı toplumsal grupların temsilini esas alarak kurulan alt yapılardır (Kent Konseyi Yönetmeliği, 2006).

Kent konseyleri bünyesinde faaliyet gösteren kadın meclisi, engelli meclisi, çocuk meclisi ve gençlik meclisi, toplumsal kesimlerin ihtiyaçlarına göre şekillenen ve kapsayıcı yönetişimi güçlendiren yapılardır. Kadın meclisi toplumsal cinsiyet eşitliğini savunmakta; engelli meclisi erişilebilirlik ve hak temelli talepler geliştirmekte; çocuk meclisi erken yaşta demokratik bilinç kazandırmakta; gençlik meclisi ise gençlerin yerel yönetimle ilişkisini güçlendirmeye yönelik projeler yürütmektedir. Bu meclisler aracılığıyla kent konseyleri, sadece temsil değil, aktif yurttaşlık ve katılımcı demokrasi alanında somut katkılar sunmaktadır (Kent Konseyi Yönetmeliği, 2006).

Sonuç olarak, kent konseyleri ve bunlara bağlı organlar, yerel yönetimlerin katılımcı kapasitesini artıran, farklı sosyal grupların seslerini yönetime taşıyan ve demokratik yönetişim anlayışının kurumsal zeminde güçlenmesine katkı sunan önemli araçlardır. Ancak bu yapıların işlevselliği, büyük ölçüde yerel aktörlerin katılım düzeyine, belediyelerle kurulan ilişkilere ve örgütsel kapasiteye bağlı olarak değişmektedir.

Gençlik Meclislerinin Uluslararası Uygulamaları ve Türkiye ile Karşılaştırmalı Değerlendirme

Gençlik Meclislerinin, kent konseyleri bünyesindeki meclisler arasında en stratejik ve dinamik yapıya sahip olan olduğu söylenebilir. Çünkü gençler, toplumun geleceğini şekillendirecek en büyük potansiyele sahiptir. Gençlik Meclisi, genç bireylerin yerel yönetim süreçlerine aktif katılımını sağlayarak, onların sadece bugünün değil, aynı zamanda yarının karar vericileri olmalarına zemin hazırlamaktadır (Kaypak, 2012: 13). Eğitimden istihdama, çevre bilincinden gönüllülüğe kadar geniş bir yelpazede fikir ve proje üreten bu meclis, aynı zamanda gençlerin toplumsal sorunlara duyarlılık geliştirmesine, demokratik değerleri içselleştirmesine ve sosyal sorumluluk bilinciyle hareket etmesine katkı sağladığı söylenebilir (Pustu, 2005: 128). Gençlerin enerjisi, yaratıcılığı ve değişim gücü sayesinde kent konseylerinin etkinliği artarken, toplumun geleceği adına sürdürülebilir bir katılım kültürü inşa edilmektedir. Bu nedenle Gençlik Meclisi, diğer meclislerle iş birliği içinde olsa da, öncü bir rol üstlenerek katılımcı demokrasinin yaygınlaştırılmasında kilit bir unsur haline gelmektedir (Kestellioğlu, 2011: 125).

Avrupa Konseyi'nin "Gençlik Katılımı için Ortaklaşa" (Co-Management) yaklaşımı, gençlerin yalnızca danışılan bir grup olmaktan çıkıp, doğrudan karar alma süreçlerine katılan aktörler haline gelmelerini öngörmektedir (Council of Europe, 2016). Bu anlayış, gençlik meclislerinin yalnızca sembolik yapılar değil, aynı zamanda yerel düzeyde kararları etkileyebilecek kurumsal araçlar olarak konumlanmasını sağlamıştır.

Norveç'te, gençlik meclislerinin yasal teminat altına alındığı bir sistem bulunmaktadır. 2010 yılında çıkarılan "Local Government Act" ile belediyelere, gençlerin yerel yönetime katılımını sağlayacak danışma organları kurma zorunluluğu getirilmiştir. Bu çerçevede oluşturulan gençlik meclisleri, belediye meclis gündemlerine doğrudan madde önerme hakkına sahiptir. Norveç modelinde gençlerin temsil gücü yüksektir ve bu temsil doğrudan siyasi karar mekanizmalarına entegre edilmiştir (Bessant, 2020).

Finlandiya'da ise gençlik meclisleri yalnızca belediye teşvikiyle değil, doğrudan seçimle belirlenmektedir. Genç temsilciler, çeşitli belediye komisyonlarında oy hakkıyla yer almakta ve bütçe süreci dahil olmak üzere birçok alanda söz sahibi olabilmektedirler. "Youth Act" adlı yasal düzenleme ile bu yapıların kurulması ve sürdürülebilirliği güvence altına alınmıştır (Kiilakoski, 2018). Ayrıca gençlik meclislerinin önerileri, belediye karar organları tarafından

yanıtlanmak zorundadır. Bu da gençlerin katkılarını sembolik olmaktan çıkarıp, karar süreçlerinin bir parçası haline getirmektedir.

Fransa ve Almanya gibi ülkelerde ise gençlik meclisleri daha çok gönüllülük temelinde örgütlenmektedir. Ancak bu ülkelerde de gençlik meclisleri güçlü bir danışma işlevi görmektedir. Örneğin Almanya’da “Jugendparlament” (Gençlik Parlamentosu) adıyla birçok şehirde gençler düzenli toplantılar yapmakta, yerel yöneticilerle birebir iletişim kurabilmekte ve çeşitli sosyal projeleri yürütmektedirler. Fransa’da ise “Conseil Municipal des Jeunes” (Gençlik Belediye Konseyi) adlı yapılar, çocuk ve gençlerin yerel politika yapım sürecine entegre edilmesini sağlamaktadır (Sloam, 2016).

Birleşik Krallık, gençlerin karar alma süreçlerine katılımı konusunda en kurumsallaşmış modellerden birine sahiptir. Ulusal düzeyde faaliyet gösteren “UK Youth Parliament” (Birleşik Krallık Gençlik Parlamentosu) ile yerel düzeyde kurulan “Youth Council” yapıları, gençlerin hem yerel meclislerde temsil edilmesini hem de yıllık olarak Parlamento’da tartışma oturumları gerçekleştirmelerini mümkün kılmaktadır. Bu yapılar, gençlerin yalnızca danışılan değil, politika öneren ve etkileyen aktörler olmasını sağlayan bir model sunmaktadır (White, 2011).

Bu örneklerle karşılaştırıldığında, Türkiye’deki gençlik meclisleri, Kent Konseyleri Yönetmeliği kapsamında örgütlenen ve büyük ölçüde gönüllülüğe dayanan yapılar olarak öne çıkmaktadır. Ancak mevcut durumda gençlik meclislerinin karar alma süreçlerine etkisi oldukça sınırlıdır. Belediyelerin politikalarına yön verebilecek resmi yetkileri bulunmamakta, çoğu zaman sembolik ve etkinlik temelli faaliyetlerle sınırlı kalmaktadır. Yerel yönetimlerin gençlik meclislerine yaklaşımı ve sağladığı destek değişkenlik göstermekte, yapılar arasında kurumsal kapasite açısından büyük farklılıklar oluşmaktadır (Çukurçayır ve Eminoğlu, 2020).

Karşılaştırmalı olarak değerlendirildiğinde Türkiye’deki gençlik meclisleri, temsil gücü ve etki alanı açısından Avrupa’daki örneklerin oldukça gerisindedir. Bu durumun aşılabilmesi için, gençlik meclislerinin yasal dayanaklarının güçlendirilmesi, belediye karar süreçlerine entegre edilmesi ve temsilcilerine gerçek yetkiler verilmesi gerekmektedir. Ayrıca gençlerin seçilme süreçlerinin daha şeffaf ve katılımcı hale getirilmesi, meclislerin yalnızca faaliyet odaklı değil politika yapım süreçlerine dahil olacak şekilde yeniden yapılandırılması önem arz etmektedir.

Bu çerçevede Türkiye’de gençlik meclislerinin, yalnızca temsili değil aynı zamanda yönlendirici ve katılımcı bir işlev üstlenmesi için uluslararası iyi

örneklerin dikkate alınması gereklidir. Norveç ve Finlandiya örneklerinde olduğu gibi kurumsal teminat ve etki mekanizmalarının oluşturulması, gençlerin yönetime katılımı konusunda kalıcı ve yapısal bir değişim yaratabilecektir. Aksi halde mevcut yapılar, gençlerin katılımını derinleştirmek yerine yüzeysel ve sembolik düzeyde tutmakla sınırlı kalacaktır.

Sakarya Gençlik Meclisi

Sakarya Kent Konseyi Gençlik Meclisi, Sakarya il sınırlarında yaşayan gençlerin toplumsal, kültürel ve ekonomik alanlarda daha etkin bir şekilde yer alabilmeleri için kurulmuş bir yapıdadır. Meclisin kuruluşu, gençlerin karar alma süreçlerine dahil olmasını sağlamak ve yerel yönetimle daha yakın iş birliği kurmalarını desteklemek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Bu meclis, Sakarya ilindeki gençlerin taleplerini ve ihtiyaçlarını yerel yönetimlere aktarmayı, gençlerin sesini duyurmayı ve onların sorunlarına çözüm aramayı hedeflemektedir. Sakarya Kent Konseyi Gençlik Meclisi, gençlerin daha aktif, sorumlu ve katılımcı bireyler olarak toplumsal yaşamda yer almalarını sağlamak için kurumsal bir platform sunmaktadır (SBB, 2025).

Meclisin amaçları, gençlerin katılımını artırmak, gençlere yönelik sosyal projeler geliştirmek, yerel yönetim ile iş birliği yaparak gençlik politikaları oluşturmak ve gençlerin hakları ile ilgili farkındalık yaratmaktır. Gençlerin, toplumda karşılaştıkları sorunları daha iyi anlayarak bu sorunlara çözüm önerileri sunmalarını sağlamak, aynı zamanda gençlerin toplumsal hayata katılımlarını teşvik etmek meclisin temel hedeflerindedir. Meclis, gençlerin karar alma süreçlerine dahil olmalarını kolaylaştıran bir ortam yaratarak, onların katılımcı demokrasiyi deneyimlemelerini ve sosyal sorumluluk bilincini geliştirmelerini sağlamaktadır (SBB, 2025).

Sakarya Kent Konseyi Gençlik Meclisi, çok çeşitli faaliyet alanlarında faaliyet göstermektedir. Bu faaliyetler arasında gençlere yönelik sosyal sorumluluk projeleri, kültürel etkinlikler, eğitim seminerleri ve yerel yönetimlerle ortak projeler yer almaktadır. Gençlik meclisi, gençlerin toplumsal sorunlar hakkında farkındalık kazanmalarını sağlayan ve onların bu sorunlara yönelik çözüm üretmelerine olanak tanıyan projeler geliştirmektedir. Ayrıca, gençlerin yerel yönetimler ve sivil toplum kuruluşlarıyla iş birliği yaparak toplumun çeşitli ihtiyaçlarına yönelik projeler üretmesi sağlanmaktadır. Meclis, gençlerin çevre bilinci, toplumsal cinsiyet eşitliği, eğitim, sağlık gibi farklı alanlarda toplumsal katkı sağlamak adına projeler geliştirmekte ve bu projeleri hayata geçirmektedir. Eğitim seminerleri, atölye çalışmaları ve tartışma panelleri ile gençlerin bilgi ve becerilerini geliştirmelerine katkı sağlamaktadır. Bu şekilde, gençlerin aktif

katılımı artırılmakta ve toplumda daha etkili bir değişim sağlanması amaçlanmaktadır (SBB, 2025).

Araştırmanın Metodolojisi

Araştırmanın Amacı ve Önemi

Bu çalışmanın amacı, kent konseylerinin gençlik meclisleri aracılığıyla yönetim, katılımcı demokrasi ve toplumsal katkı süreçlerine olan etkilerini ortaya koymaktır. Sakarya Kent Konseyi Gençlik Meclisi örneği üzerinden, genç bireylerin yerel karar alma mekanizmalarına katılım düzeyleri, temsil kabiliyetleri ve toplumsal sorumluluk faaliyetlerine katkıları analiz edilmiştir. Bu bağlamda, gençlik meclislerinin ne ölçüde etkili olduğu ve yönetim süreçlerine katkı sağlayıp sağlamadığı değerlendirilmiştir.

Günümüzde katılımcı demokrasi anlayışının güçlenmesi, yerel yönetimlerin daha şeffaf, kapsayıcı ve hesap verebilir olmasını gerektirmektedir. Gençlik meclisleri, genç bireylerin kamu politikalarına aktif olarak katılmalarını sağlayan önemli araçlardan biridir. Bu çalışma, gençlerin kent yönetiminde etkin roller üstlenip üstlenmediğini, katılım mekanizmalarının işlevselliğini ve gençlik meclislerinin toplum üzerindeki etkilerini ortaya koyarak literatüre katkı sağlamayı hedeflemektedir. Ayrıca bu çalışma, yerel düzeyde gençlik katılımını artırmaya yönelik politika yapıcılara da yol gösterici olacaktır.

Araştırmanın Örneklemi

Çalışmanın örneklemini Sakarya Kent Konseyi bünyesindeki Gençlik Meclisi üyeleri oluşturmaktadır. Katılımcılara tesadüfi olmayan örnekleme biçimlerinden amaçlı örnekleme yöntemi uygulanarak ulaşım sağlanmıştır. Sakarya Kent Konseyi gençlik meclisi üyelerinden meclisin yönetime, katılımcılığa ve topluma katkısı hususunda derinlemesine bilgi alabilmek için toplamda 10 gençlik meclisi üyesiyle 2025 yılı nisan ve mayıs aylarında görüşme gerçekleştirilmiştir.

Araştırmanın Yöntemi

Bu çalışmada nitel araştırma yöntemi tercih edilmiştir. Çünkü çalışmanın amacı, gençlik meclislerinin kent yönetimine katkı düzeyini, işlevlerini ve katılımcılık süreçlerindeki rollerini derinlemesine anlamaktır. Nicel yöntemlerin sunduğu standartlaştırılmış veriler bu tür çok boyutlu ve bağlamsal sosyal olguların derinlemesine incelenmesine olanak vermemektedir. Nitel yöntem sayesinde, katılımcıların bireysel deneyimleri, algıları ve önerileri bağlamında

daha zengin ve anlamlı verilere ulaşılması hedeflenmiştir. Bu yönüyle nitel yöntem, araştırmanın hem amacına ulaşmasına hem de öneri geliştirme sürecine katkı sağlamaktadır.

Mülakat soruları, Kent Konseyinin işlevi, gençlik meclislerinin yönetimdeki rolleri, katılımcılık düzeyleri ve toplumsal katkıları konularında bilgi edinmeyi hedefleyecek şekilde oluşturulmuştur. Görüşmelerde, katılımcıların ifadeleri sırasında kısa notlar alınmış, elde edilen veriler temalar halinde dört başlık altında toparlanarak betimsel analiz yöntemi ile çözümlenmiştir. Bu analiz yöntemi, verilerin anlamlı bir bütünlük içinde sunulmasına olanak sağlayarak, gençlik meclislerinin mevcut durumunu ortaya koymanın yanı sıra uygulamaya dönük iyileştirme önerilerinin geliştirilmesine de imkân tanımıştır.

Görüşmede sorular aşağıda yer almaktadır:

- Kent Konseyinin en önemli görevleri sizce nelerdir?
- Kent Konseyinin gelecekteki rolü hakkında ne gibi değişiklikler öngörüyorsunuz?
- Sakarya Kent Konseyi Gençlik Meclisi'nin yönetimdeki rolünü nasıl tanımlarsınız? Meclis, belediyelerle nasıl bir ilişki kuruyor?
- Gençlik meclisinin kentteki diğer sivil toplum kuruluşlarıyla iş birliği yapma sürecini nasıl değerlendiriyorsunuz? Daha etkili iş birlikleri için neler yapılabilir?
- Gençlik Meclisi kararlarının uygulanabilirliği konusunda ne düşünüyorsunuz? Önerilerinizin hayata geçirildiğini düşünüyor musunuz?
- Sakarya Kent Konseyi Gençlik Meclisi, gençlerin yerel yönetim süreçlerine katılımını nasıl teşvik ediyor?
- Belediyeler, gençleri daha fazla sürece dahil etmek için hangi mekanizmaları kullanmalı?
- Gençlik Meclisi olarak, toplumsal sorunlara çözüm üretmek için gerçekleştirdiğiniz projeler nelerdir? Bu projelerin topluma etkileri hakkında neler söyleyebilirsiniz?
- Gençlerin kent yönetimine katkı sağlama konusunda karşılaştıkları engeller nelerdir ve bu engelleri aşmak için neler yapılabilir?

Bulgular

Bu bölümde Gençlik Meclisi'nin yerel yönetimdeki işlevini, katılımcı demokrasinin geliştirilmesine olan katkısını ve toplumsal fayda üretme kapasitelerini belirlemeye yönelik oluşturulan sorulara, Sakarya Kent Konseyi Gençlik Meclisi üyelerinin vermiş olduğu yanıtlarda ortak olanlar düzenlenerek aktarılmıştır. Ayrıca ortak cevapların dışındaki cevaplar varsa bunlar da belirtilmiştir.

Demografik Bulgular

Katılımcılar K Konseyi başkanı, başkan vekili, başkan danışmanı ve komisyon üyelerinden oluşmaktadır. Katılımcıların 7'i erkek 3'ü kız ve hepsi üniversite öğrencisi olup 18-23 yaş aralığında yer almaktadır.

Kent Konseyinin İşlevi Hakkındaki Görüşler

Katılımcıların Kent Konseyinin işlevi hakkındaki görüşlerini öğrenmek amacıyla, Kent Konseyinin en önemli görevlerinin neler olduğuna ve konseyin gelecekteki rolüne dair sorular yöneltmiştir. Görüşme sonucunda alınan yanıtlarda öne çıkan temalar ve katılımcı görüşleri tablo halinde sunulmaktadır.

Tablo 1. Katılımcıların Kent Konseyinin Görevlerine İlişkin Görüşleri

Tema	Katılımcı Görüşleri	Katılımcı
Katılımcı Demokrasi ve Temsil	“Yerel halkın karar alma süreçlerine katılımını sağlamak.”	K2
	“Gençlerin, kadınların ve dezavantajlı grupların sesini duyurmak.”	K2
	“Toplumun farklı kesimlerinden insanların seslerini karar mercilerine duyurması.”	K3
	“Gençlerin fikirlerini duyurabileceği bir ortam sağlamak.”	K6
Yerel Sorunların	“Yerel sorunları tespit etmek ve çözüm önerileri geliştirmek.”	K9

Tespiti ve Çözüm Üretme	“Fikir sunmak değil, çözüm üretmeye katkı sağlamak”	K8
Köprü Olma İşlevi	“Kent Konseyi, halk ile belediye arasında bir köprü olmak .”	K1,K4
	“Vatandaşlarla daha fazla aktivite içinde olmak”	K10
Sürdürülebilirlik	“Kentın sürdürülebilir gelişimi için ortak akılla hareket edilmesini sağlamak.”	K1
	“Kente sosyal ve kültürel katkı sunmak”	K4
	“Toplumsal ihtiyaçları tespit etmek, şeffaflık sağlamak.”	K7
Şehir Aidiyeti	“Şehre aidiyet geliştirmek”	K10

Tablol'deki verilere göre; Kent Konseyi Gençlik Meclisi üyelerine göre kent konseylerinin en temel görevleri, halkın yerel yönetim süreçlerine aktif katılımını sağlamak, katılımcı demokrasiyi güçlendirmek ve halk ile belediyeler arasında etkili bir köprü kurmaktır. Katılımcılar, özellikle gençler, kadınlar ve dezavantajlı grupların sesini duyurmasının önemini vurgularken, konseylerin sadece fikir sunan değil aynı zamanda çözüm üreten yapılar olması gerektiğini ifade etmişlerdir. Kentin sürdürülebilir gelişimi, toplumsal ihtiyaçların tespiti, şeffaflık, aidiyet duygusunun artırılması ve sosyal-kültürel alanlara katkı sağlanması da öne çıkan görevler arasında yer almaktadır.

Tüm katılımcılar halkın yerel yönetime katılımı konusunda hemfikirdir. Birçoğu katılımcı demokrasi ve halk-belediye arasında köprü olma işlevi üzerinde durmuştur. Gençlerin sesinin duyulması, çözüm üretme ve topluma katkı vurgusu sıkça tekrar edilmiştir. Toplumsal ihtiyaçların tespiti ve yerel sorunlara çözüm önerisi geliştirme konuları birçok katılımcı tarafından belirtilmiştir.

Şunu da belirtmek gerekir ki; K6 daha çok gençlerin fikirlerini ifade etme alanı bulması ve etkinliklerle farkındalık yaratma üzerinde dururken, K8 veriye dayalı çözüm üretimi ve teknik konularda halkın görüşünün alınması gibi daha somut katkılara odaklanmıştır. K10, diğerlerinden farklı olarak şehre aidiyet duygusunu ön plana çıkarmıştır.

Tablo 2. Katılımcıların Kent Konseylerinin Gelecekteki Rolüne İlişkin Öngörülleri

Tema	Katılımcı Görüşleri	Katılımcı
Dijitalleşme ve Teknoloji Kullanımı	“Çevrim içi platformlardan görüş alınması gibi yöntemler yaygınlaşabilir.”	K2
	“Yapay zeka, anket analizleri gibi araçlarla halkın ihtiyaçları belirlenebilir.”	K8
	“Dijital araçlar ve sosyal medya ile daha etkin hale geleceğini öngörüyorum.”	K9
	“Dijitalleşmeyle birlikte çevrim içi platformlarda daha geniş katılım sağlayabilir”	K1
Gençlik ve Kadın Temsili	“Gençlerin ve kadınların daha fazla temsil edildiği bir yapıya dönüşeceğini öngörüyorum.”	K2
	“Daha fazla genç katılımı olacağını düşünüyorum.”	K6
	“Gençlerin ve kadınların temsil oranının artacağını düşünüyorum.”	K3
Karar Alma Süreçlerine Etki	“Kent konseylerinin danışma organı olmaktan çıkıp daha aktif, yönlendirici role sahip olacağını düşünüyorum”	K4
	“Projeleri yönetmek konusunda yetkilendirilebilirler.”	K8
	“Bazı karar süreçlerinde oy hakkı olabilir.”	K4
Yeni Tematik Alanlar: Sürdürülebilirlik, İklim, Sosyal Adalet	“Sürdürülebilirlik, iklim değişikliği ve sosyal adalet gibi temalarda aktif roller alabilir”	K1
	“Küresel sorunlar konusunda daha etkin roller üstlenmeleri beklenmektedir.”	K5

Yasal Altyapı ve Kurumsal Güvence	“Kent konseyleri yalnızca yönetmelikle değil, kapsamlı bir kanunla güvence altına alınarak yaptırım oluşturulabilir”	K10
-----------------------------------	--	-----

Tablo 2’ye göre katılımcılar, kent konseylerinin gelecekte daha dijital, kapsayıcı ve etkili yapılar haline geleceğini düşünmektedir. Dijitalleşmeyle birlikte çevrim içi platformlar aracılığıyla daha fazla vatandaşın katılımının sağlanacağı, özellikle gençlerin ve kadınların yerel yönetim süreçlerine daha aktif şekilde dahil olacağı öngörülmektedir. Kent konseylerinin yalnızca danışma organı olmaktan çıkıp, yönlendirici ve karar süreçlerinde etkili bir yapıya dönüşeceği düşüncesi yaygındır. Ayrıca sosyal medya aracılığıyla gençlerin ilgisini çekecek projelerin artacağı, veri temelli ve yapay zekâ destekli çalışmalarla halkın ihtiyaçlarının daha hızlı tespit edilebileceği belirtilmiştir. Sürdürülebilirlik, iklim değişikliği ve sosyal adalet gibi konuların konseylerin gündeminde daha belirleyici hale geleceği, bu alanlarda uzmanlaşmalarının gerekeceği de ifade edilmiştir.

Bununla beraber, katılımcıların büyük çoğunluğu dijitalleşmenin etkisiyle katılımın artacağı konusunda hemfikirdir. Gençler ve kadınların daha görünür ve etkili hale geleceği, sürdürülebilirlik ve iklim değişikliği gibi konuların daha çok önem kazanacağı görüşü de ortak noktalar arasındadır. Bazı katılımcılar konseylerin danışma organı olmayı aşarak karar alma süreçlerine doğrudan dahil olacağını savunurken, bazıları bu yapının daha çok fikir üretme ve koordinasyon düzeyinde kalacağını düşünmektedir. Ayrıca kimi katılımcılar sosyal medya ve görünürlük vurgusu yaparken, kimileri yapay zekâ ve veri analizine daha fazla önem vermektedir.

Bu bulgular, kent konseylerinin gelecekte yalnızca bir katılım platformu değil, aynı zamanda teknolojik araçlarla desteklenen ve politika geliştirme süreçlerinde etkili bir aktör olma potansiyeline sahip olduğunu göstermektedir. Katılımcıların dijitalleşme ve yapay zeka vurgusu, konseylerin veri temelli karar alma süreçlerine entegre olacağını ve klasik yüz yüze katılım yöntemlerinin ötesine geçileceğini ortaya koymaktadır. Bu durum, temsili katılımdan daha kapsayıcı ve sürekli bir katılım modeline evrilmenin sinyallerini vermektedir. Ancak bazı katılımcıların konseyleri hâlen danışma düzeyinde konumlandırması, bu dönüşümün tüm aktörler tarafından aynı hızda benimsenmeyeceğini ve kurumsal kapasite, teknolojiye erişim gibi faktörlerin bu sürecin başarısında belirleyici olacağını göstermektedir.

Gençlik Meclisinin Yönetişimdeki Rolüne İlişkin Görüşler

Katılımcıların gençlik meclisinin yönetimdeki rolü hakkındaki görüşlerini öğrenmek amacıyla, “Sakarya Kent Konseyi Gençlik Meclisi'nin yönetiminde nasıl bir rolü olduğuna, belediyeyle ve sivil toplum kuruluşlarıyla olan ilişkilerine, meclisin aldığı kararların uygulanabilirliğine yönelik soruları yöneltilmiştir.

Tablo 3. Gençlik Meclisi'nin Yönetişimdeki Rolü ve Belediyelerle İlişkisi Üzerine Katılımcı Görüşleri

Tema	Katılımcı Görüşleri	Katılımcı
Katılımcı Demokrasi ve Temsil	“Gençlerin fikirlerini ifade ettikleri, öneriler sundukları bir platform olarak işliyor.”	K1
	“Gençlik Meclisi, gençlerin sesini yerel yönetime taşıyan, katılımcı yönetimin gençlik ayağıdır.”	K2
	“Gençlerin yerel yönetim süreçlerine katılımını teşvik eder.”	K7
	“Gençlerin şehir yaşamına daha aktif katılım göstermeleri, yerel yönetim süreçlerinde rol almalarını sağlar.”	K10
Köprü İşlevi ve Temsil Mekanizması	“Gençlik Meclisi bir köprü görevi görmektedir.”	K6
	“Gençlerin taleplerini doğrudan iletebileceği bir kanal oluşturuyor.”	K4
	“Belediye bize destek oluyor ama her zaman birlikte karar almıyoruz.”	K5
Proje ve Etkinlik Odaklı İşbirliği	“Belediyelerle çoğunlukla danışma, proje ortaklığı ve etkinlik organizasyonu gibi düzlemlerde iş birliği yapılıyor”	K2
	“Belediyeyle ilişki genellikle diyalog temelli ve proje bazlı oluyor.”	K3, K8
	“Ortak projeler yapıldığında ilişki güçlü oluyor.”	K1

	“Belediye Gençlik Meclisi’ni sadece etkinlik yapan grup olarak görüyor.”	K3
	“Karar alma gücü sınırlı.”	K8
	“Gelecekte birlikte daha fazla karar almayı isterim.”	K5
Stratejik Katılım ve Belediyelerle Gelişen İlişki	“Stratejik konularda da söz hakkımız olmalı. Mesela bütçe sürecine katkı sunabiliriz.”	K3
	“Belediyelerin gençlik meclislerini stratejik planlama süreçlerine dahil etmesi gerekiyor.”	K8
	“Şehir hakkında yapılan açıklamalarda da meclisin görüşleri zaman zaman alınmaktadır.”	K9
Yerel Yaygınlık ve İlçelerdeki Etkinlik	“Pamukova ve Akyazı gibi ilçelerde aktiflik sağlanmaktadır.” “İlçe belediyelerinde de teşkilatlanmasını sürdürüyor.”	K9
	“İlçe belediyelerinde de teşkilatlanmasını sürdürüyor.”	K9

Tablo 3’e göre katılımcılar, Gençlik Meclisi’nin yönetim açısından katılımcı demokrasiyi güçlendiren önemli bir yapı olduğu konusunda ortak görüşe sahiptir. Gençlerin fikirlerini ifade edebildikleri, öneriler sunabildikleri ve yerel yönetimlerle etkileşim kurabildikleri bir platform olarak değerlendirilmektedir. Gençlik Meclisleri’nin belediyelerle ilişkisi genellikle proje bazlı iş birliği, etkinlik düzenleme ve danışma çerçevesinde şekillenmektedir. Ancak bazı katılımcılar, meclislerin yalnızca etkinlik odaklı yapılar olarak görülmesinden rahatsızlık duymakta ve stratejik konularda da söz sahibi olmak istediklerini vurgulamaktadır. Özellikle bütçe süreçleri, stratejik planlama ve karar alma mekanizmalarına katılım talepleri öne çıkmaktadır. Gençlerin sesinin daha çok duyulması ve belediyelerle birlikte karar alma süreçlerine dahil edilmesi gerektiği düşüncesi yaygın olarak dile getirilmektedir.

Katılımcıların bazıları Gençlik Meclisi’nin karar alma süreçlerinde daha fazla yetki ve sorumluluk üstlenmesi gerektiğini savunurken, bazıları mevcut proje temelli iş birliklerini yeterli bulmakta ya da bu iş birliğinin daha çok belediye desteğiyle sınırlı kaldığını ifade etmektedir. Ayrıca, belediyelerin gençlik meclislerini nasıl gördüğü konusundaki algılar da farklılık

göstermektedir; bazı katılımcılar stratejik katkı sağlamak isterken, bazıları meclislerin daha çok etkinlik organizasyonu ile anıldığını düşünmektedir.

Bu bulgular, Gençlik Meclisi'nin yerel yönetimdeki rolünün hâlâ sınırlandırılmış bir çerçevede konumlandığını göstermektedir. Katılımcıların stratejik karar alma süreçlerine dahil olma talepleri, mevcut yapının daha çok “danışma” ve “etkinlik düzenleme” fonksiyonuyla sınırlı kalmasının yarattığı bir memnuniyetsizliğe işaret etmektedir. Bu durum, gençlerin yalnızca sembolik katılımcılar olarak değil, karar süreçlerinde etkili aktörler olarak konumlanma beklentisini ortaya koymaktadır. Ayrıca, belediyelerle olan ilişkide proje temelli iş birliğinin öne çıkması, yönetim anlayışında daha bütüncül ve kurumsal bir iş birliği ihtiyacına dikkat çekmektedir. Bu çelişkili algılar, gençlik meclislerinin gelecekte nasıl bir yapıya evrileceği konusunda belirleyici bir tartışma alanı oluşturmakta; özellikle gençlerin talep ettiği stratejik katılımın sağlanmaması, meclislerin katılımcı demokrasiye katkısını sınırlı hale getirebilir.

Tablo 4. Gençlik Meclisi'nin STK'larla İş Birliği İlişkilerine Dair Katılımcı Görüşleri

Tema	Katılımcı Görüşleri	Katılımcı
İş Birliğinde Kurumsallaşma Eksikliği	“İş birliği süreci yeterince kurumsallaşmış değil.”	K8
	“Kişisel ilişkiler üzerinden geliyor. Kurumsal bir mekanizma yok.”	K4
	“STK'larla iş birliği zaman zaman oluyor ama sistematik değil.”	K2
Süreklilik ve Sistematik Yaklaşım Eksikliği	“Proje bazlı ve geçici oluyor.”	K8
	“Belirli gün ve haftalar dışında sürekli bir ilişki yok.”	K2
	“Daha sistemli bir etkileşim sağlanabilir.”	K1
	“Daha sistematik ve sürekli bir iletişim ağı kurulmalı.”	K7
Önerilen Yapılar ve	“Ortak çalışma grupları ya da platformlar oluşturulabilir.”	K2

Geliştirme Önerileri	“Ortak stratejik hedefler belirlenmeli, düzenli toplantılar yapılmalı.”	K4
	“Ortak projeler, çalıştaylar ve forumlar düzenlenebilir.”	K6
Tematik Ortaklıklar ve Etki Alanları	“Eğitim, çevre, istihdam gibi konularda uzun vadeli ortaklıklar kurulmalı.”	K8
	“Gençlerin teknik roller alması sağlanmalı.”	K9
	“Sosyal sorumluluk projelerinde birlikte çalışabiliriz.”	K6
	“Veri toplayabiliriz, analizler yapabiliriz.”	K8
Güçlü ve Olumlu Yaklaşımlar	“Mevcut iş birlikleri gayet yeterli ve olumlu.”	K5
	“İş birlikleri oldukça olumlu.”	K7
Ortaklıkların Etkisi ve Katılımcı Yönü	“STK’larla iş birliği toplum içindeki bağları güçlendirir.”	K3
	“Ortak projeler ve kampanyalar bu iş birliğini pekiştirir.”	K1
	“İletişim ağlarını güçlendirmek ve stratejik ortaklıklar kurmak faydalı olur.”	K10

Tablo 4’e göre katılımcıların ifadelerine göre, Gençlik Meclisi ile sivil toplum kuruluşları (STK) arasındaki iş birliği süreci olumlu karşılanmakla birlikte, bu ilişkilerin daha kurumsal, sürdürülebilir ve sistematik hale getirilmesi gerektiği vurgulanmaktadır. Halihazırda yürütülen iş birliklerinin çoğu, belirli gün ve haftalarda yapılan etkinliklerle sınırlı kalmakta ve genellikle proje bazlı ya da bireysel ilişkiler üzerinden yürütülmektedir. Katılımcılar, bu iş birliklerinin daha verimli hale gelebilmesi için ortak platformlar kurulması, düzenli toplantılar yapılması, ortak stratejik hedefler belirlenmesi ve iletişim kanallarının güçlendirilmesi gerektiğini belirtmektedir. Sosyal sorumluluk projeleri, gençlik çalıştayları, forumlar ve ortak veri analizlerine dayalı çalışmalar gibi öneriler, iş birliğinin kapsamının genişletilmesine yönelik dikkat çekici fikirler arasında yer almaktadır. Ayrıca, gençlerin bu süreçlerde sadece katılımcı değil, aynı zamanda teknik rollerde aktif olmalarının da iş birliğini derinleştireceği ifade edilmiştir.

Bu bulgular, katılımcı yönetim literatüründe sıkça vurgulanan kurumsallaşma ve sürdürülebilirlik gerekliliği ile örtüşmektedir. Özellikle Gençlik Meclisi-STK ilişkilerinin çoğunlukla proje bazlı ve etkinlik odaklı kalması, bu mekanizmanın Arnstein'in (1969) "katılım merdiveni" yaklaşımında danışma düzeyinde sınırlı kaldığını göstermektedir. Katılımcıların dile getirdiği ortak platformlar oluşturma, düzenli toplantılar yapma ve ortak stratejik hedefler belirleme önerileri, bu yapının daha üst katılım düzeylerine evrilmesi için gerekli adımları işaret etmektedir. Ayrıca, gençlerin yalnızca fikir sunan aktörler olmaktan çıkıp teknik roller üstlenmesi gerektiği yönündeki görüşler, ortak üretim (co-production) yaklaşımına dayalı katılımcı yönetim anlayışının güçlendirilmesi açısından kritik bir noktaya işaret etmektedir.

Tablo 5. Gençlik Meclisi Kararlarının Uygulanabilirliğine Dair Katılımcı Görüşleri

Tema	Katılımcı Görüşleri	Katılımcı
Kısmi Uygulanma ve Bürokrasinin Etkisi	"Her önerinin hayata geçmesi mümkün olmasa da bazı kararlar uygulamaya dönüşebiliyor."	K1
	"Gençlik Meclisi'nin kararları genellikle uygulanıyor, ancak bürokratik engeller ve kaynak eksiklikleri oluyor."	K3
	"Bazı öneriler dikkate alınmıyor, özellikle kültürel etkinlik ya da sosyal projeler."	K4
Kaynak ve Mevzuat Engelleri	"Belediye kaynak sıkıntısını, bazen ise mevzuat engellerini gerekçe gösteriyor."	K2
Geribildirim ve İzleme Mekanizması İhtiyacı	"Önerilerin takibi yapılmalı ve geribildirim mekanizması kurulmalı."	K2
	"Şeffaf bir sistem kurulmalı. Bir izleme ve değerlendirme süreci olabilir."	K6
	"Daha güçlü bir izleme ve değerlendirme mekanizması kurulmalı."	K7

Kararların Resmileştirilmesi ve Kurumsal Süreçler	“Gençlik Meclisi kararları bir rapor hâline getirilip resmi olarak belediye meclisine sunulmalı.”	K4
	“Gençlik temsilcilerinin bazı kurullarda yer alması önerilerin daha ciddiye alınmasını sağlar. Belediye bürokrasisiyle daha sıkı ilişkiler kurulmalı.”	K5
Belirsizlik ve Geri Dönüş Eksikliği	“Bazen fikirlerimiz dikkate alınıyor ama çoğu zaman ne olup bittiğini öğrenemiyoruz.”	K6
	“Kararlarımızın uygulanması sınırlı... fikirler dosyada bekliyor gibi.”	K8
Yüksek Uygulama ve Olumlu Değerlendirme	“Gençlik Meclisi’nin kararlarının önemli bir kısmının dikkate alındığını görüyorum.”	K7
	“Beyan edilen her sorun büyük ölçüde çözüme kavuşturulmaktadır.”	K9
	“Yüksek ölçüde kararlar en iyi şekilde uygulanıyor ve hayata geçiriliyor.”	K10

Tablo 5’e göre katılımcıların ifadeleri, Gençlik Meclisi tarafından üretilen fikirlerin ve kararların uygulamaya geçirilme sürecinde çeşitli sorunların yaşandığını göstermektedir. Ortaya konan önerilerin bir kısmı uygulamaya alınırken, özellikle kaynak yetersizliği, mevzuat engelleri ve bürokratik süreçler uygulamayı zorlaştıran başlıca faktörler olarak öne çıkmaktadır. Bazı katılımcılar, kültürel ve sosyal projelerin daha kolay hayata geçirildiğini belirtirken, yapısal ya da sistematik değişiklik içeren önerilerin çoğunlukla görmezden gelindiğini ifade etmektedir.

Öne çıkan ortak talepler arasında, önerilerin uygulanabilirliğini artırmak amacıyla somut, ölçülebilir ve kaynaklara uygun biçimde sunulması, belediyeye sunulan kararların resmi rapor hâline getirilmesi, geri bildirim ve izleme-değerlendirme mekanizmalarının kurulması ve Gençlik Meclisi'nin belediye meclisiyle doğrudan ve kurumsal bağlarının güçlendirilmesi yer almaktadır.

Katılımcıların Sakarya Kent Konseyi Gençlik Meclisi’ne ilişkin değerlendirmeleri, gençlik temsiliyetinin yerel yönetişimde giderek daha görünür

hale geldiğini göstermektedir. Gençlik Meclisi'nin, genç bireylerin fikirlerini ifade edebildikleri, öneriler sunabildikleri ve yerel yönetim aktörleriyle etkileşim kurabildikleri kurumsal bir platform olarak işlev gördüğü görülmektedir. Bu durum, katılımcı demokrasinin yerel düzeyde kurumsallaşması açısından önemli bir gelişme olarak değerlendirilebilir.

Ancak görüşler, Gençlik Meclisi'nin işlevselliği ve etki düzeyine ilişkin bazı eleştirel tespitleri de içermektedir. Özellikle bazı katılımcılar, meclisin yalnızca etkinlik organizasyonlarına indirgenmesinden rahatsızlık duyduklarını ve stratejik kararlara ilişkin süreçlerde daha aktif bir rol üstlenmek istediklerini vurgulamaktadır. Bu bağlamda, gençlerin yalnızca sosyal ve kültürel faaliyetlerle sınırlı bir katılım alanına hapsedilmesi yerine; bütçe süreçleri, stratejik planlama ve politika geliştirme gibi alanlara daha etkin bir şekilde dahil edilmeleri gerektiği yönünde güçlü bir talep söz konusudur.

Gençlik Meclisinin Katılımcılıktaki Rolüne İlişkin Görüşler

Katılımcıların gençlik meclisinin katılımcılıktaki rolü hakkındaki görüşlerini öğrenmek amacıyla, gençlerin yerel yönetim süreçlerine katılımının nasıl teşvik edildiğine ve belediyelerin, gençleri daha fazla sürece dahil etmek için hangi mekanizmaları kullandığına yönelik sorular yöneltilmiştir.

Tablo 6. Gençlik Meclisi'nin Katılımı Teşvik Etme Yöntemlerine İlişkin Görüşler

Tema	Katılımcı Görüşleri	Katılımcı
Etkinlik ve Eğitim Programları	“Çalıştaylar, gençlik forumları, gönüllülük projeleri ve eğitim programları aracılığıyla gençleri sürece dahil ediyor”	K1
	“Etkinlikler ve projeler yoluyla gençler sürece çekilmeye çalışılıyor”	K7
	“Toplantılar, atölye çalışmaları, eğitim programları ve projeler aracılığıyla katılım teşvik ediliyor.”	K10
	“Sosyal medya ve dijital araçlar da gençlere ulaşmada önemli bir rol oynuyor.”	K1

Sosyal Medya ve Farkındalık Faaliyetleri	“Farkındalık yaratmak adına sosyal medya çok etkin kullanılıyor.”	K2
	“Farkındalık kampanyaları ve sosyal medya üzerinden gençlerin katılımı teşvik ediliyor.”	K6
Yüz Yüze Tanıtım ve Üniversite Bağlantıları	“Üniversitelerde yapılan tanıtımlar sayesinde gençler Meclis’ten haberdar oluyor.”	K2
	“Gençlerin ilgi alanlarına göre etkinlikler düzenliyoruz... teknik geziler, doğa yürüyüşleri, bakan ziyaretleriyle gençlerle bağ kuruyoruz.”	K8
Proje Geliştirme ve Katılımcı Temsil	“Proje yazım atölyeleri ve gençlik forumları önemli. Ama belediye kararlarına genç temsilciler dahil edilmeli.”	K4
	“Gençlerin sorunları proje haline getirilerek doğrudan belediyeye iletiliyor. Belediye meclisi simülasyonu etkinliğimizle önerileri somutlaştırıyoruz.”	K8
İzleme, Değerlendirme, Yasal Katılım Mekanizmaları	“Katılımı teşvik edecek kurumsal mekanizmalar yeterince gelişmiş değil. Lise düzeyinde gençlere de ulaşılmalı.”	K9
	“Gençler fikirlerini sadece söylememeli, karar süreçlerine de katılmalı.”	K4
Üst Düzey Temas ve Geri Bildirim Kanalları	“Üst kademedeki gelen personellerle yapılan etkinliklerde gençlerin görüşlerine başvuruluyor.”	K5
	“Gençler belediye başkanına doğrudan sorular yöneltebiliyor. 7 Mayıs’taki etkinlikte bunu sağladık.”	K8
Eleştirel Yaklaşım ve	“Amaç güzel, fakat uygulamada sınırlı kalıyor. Dijital katılım platformları kurulmalı, okullarla iş birliği yapılmalı.”	K9

Geliştirme Önerileri	“Gençler kendilerini sürecin parçası gibi hissetmeli. Katılımı artırmak için daha fazla atölye, forum ve yüz yüze buluşmalar düzenlenmeli.”	K2
----------------------	---	----

Tablo 6'ya göre katılımcılar, gençlerin yerel yönetim süreçlerine katılımında en etkili yöntemlerin çalıştaylar, gençlik forumları, gönüllülük projeleri ve eğitim programları olduğunu ifade etmişlerdir. Sosyal medya ve dijital araçlar gençlere ulaşmada önemli bir rol oynasa da, katılımcılar bunun yeterli olmadığını belirtmişlerdir. Üniversitelerde yapılan tanıtımlar sayesinde gençlerin Gençlik Meclisi hakkında bilgi sahibi olduğu, ancak katılımı artırmak için daha fazla atölye, yüz yüze buluşma ve gençlerin kendilerini sürecin gerçek bir parçası gibi hissedebilecekleri ortamların sağlanması gerektiği dile getirilmiştir. Özellikle proje yazım atölyeleri ve gençlik forumlarının gönüllülüğe dayalı katılımında etkili olduğu vurgulanırken, gençlerin sadece dinlenen değil, karar alabilen aktörler olarak sürece dahil edilmesi gerektiği belirtilmiştir. Üst kademedeki gelen personelin de katıldığı bazı etkinliklerde gençlerin görüşlerinin alındığı ve bu görüşler doğrultusunda imkanlar dahilinde çözüm odaklı adımlar atıldığı ifade edilmiştir. Bazı katılımcılar çevre temizliği kampanyaları ya da kültür gezileri gibi faaliyetlerin gençlerle bağ kurmak adına faydalı olduğunu, ancak bu tür etkinliklerin her zaman katılımı derinleştirmede dile getirmiştir. Bu nedenle gençlerin fikirlerini tartışabilecekleri alanların artırılması, mahalle düzeyinde gençlik çalışmalarının başlatılması ve gençlerin ilgi alanlarına göre etkinlikler planlanmasının sürece katılımı olumlu yönde etkilediği aktarılmıştır.

Katılımcılar, belediyelerin gençleri yerel yönetim süreçlerine daha fazla dahil edebilmesi için çok çeşitli mekanizmalar kullanması gerektiğini vurgulamışlardır. Gençlere özel katılımcı bütçeler, gençlik danışma kurulları, dijital öneri ve oylama platformları gibi araçlar öne çıkan öneriler arasında yer almıştır. Özellikle gençlere yönelik oluşturulacak dijital katılım platformlarının, anketler ve geri bildirim sistemleriyle birlikte çalışması gerektiği belirtilmiştir. Gençlerle düzenli toplantıların yapılması, gençlik politikalarının belirlenmesinde onların doğrudan görüşlerinin alınması gerektiği ifade edilmiştir. Gençlerin sadece etkinliklere çağrılan değil, karar süreçlerinde etkili aktörler olarak yer almasının önemi vurgulanırken; gençlik kotaları, gençlik meclislerine yetki verilmesi ve karar mekanizmalarına genç temsilcilerin entegre edilmesi gerektiği dile getirilmiştir. Ayrıca, gençlerin fikirlerini hayata geçirebilmeleri için proje fonlarının açılması gerektiği belirtilmiş, gönüllülük programları, fikir maratonları ve mahalle düzeyinde gençlik buluşmaları gibi katılımı teşvik edecek etkinlikler önerilmiştir. Lise ve üniversitelerle iş birliği yaparak gençlerin yerel sorunlara

duyarlılığının artırılması, sosyal medya üzerinden gençlere ulaşılması ve gençlik odaklı kamuoyu yoklamalarının yapılması da dikkat çekmiştir. Bazı katılımcılar, gençlerin yalnızca dinlenmekle kalmaması, katkılarının geri bildirimlerle görünür kılınmasının sürece olan güveni artıracaklarını vurgulamışlardır. Ayrıca staj olanaklarının yaygınlaştırılması ve iş istihdamı gibi yapısal imkanların da gençlerin yerel yönetime olan ilgisini besleyeceği ifade edilmiştir.

Genel bir değerlendirme yapıldığında; katılımcıların görüşleri gençlerin yerel yönetim süreçlerine katılımının yalnızca belirli etkinliklerle sınırlı kalmaması gerektiğini, katılımın süreklilik ve derinlik kazanması için yapısal mekanizmalara ihtiyaç duyulduğunu ortaya koymaktadır. Çalıştaylar, gönüllülük projeleri, gençlik forumları ve eğitim programları gibi araçlar gençlerin sürece dahil edilmesini kolaylaştırırsa da, bu araçların çoğu zaman etkili katılımı sağlamak yerine temsili ve sembolik düzeyde kaldığı anlaşılmaktadır.

Katılımcıların aktardığı deneyimlerde, gençlerin yalnızca dinleyici ya da izleyici konumunda değil, süreci etkileyen, karar alma aşamalarında söz hakkı bulunan bireyler olarak görülme talepleri öne çıkmaktadır. Bu bağlamda, katılımın derinliği tartışmaya açılmakta; gençlerin fikirlerinin yalnızca toplanması değil, bu fikirlerin politikalara yön verecek şekilde değerlendirilmesi gerektiği ifade edilmektedir.

Gençlik Meclisinin Toplumsal Katkı Rolüne İlişkin Görüşler

Katılımcıların gençlik meclisinin toplumsal katkı rolü hakkındaki görüşlerini öğrenmek amacıyla, toplumsal sorunlara çözüm üretmek için gerçekleştirilen projelerin neler olduğu ve gençlerin kent yönetimine katkı sağlama konusunda karşılaştıkları engellerle bu engelleri aşmak için neler yapılabileceğine yönelik sorular yöneltilmiştir.

Tablo 7. Sakarya Kent Konseyi Gençlik Meclisi'nin Gerçekleştirdiği Toplumsal Projeler

Proje Teması	Örnek Projeler	Katılımcı
Çevre ve Ekoloji	Geri dönüşüm atölyeleri, çevre temizliği kampanyaları, ağaç dikme etkinlikleri	K4, K5, K10
Kadın Hakları ve Toplumsal Cinsiyet	Dünya Kadınlar Günü etkinlikleri, kadın haklarına yönelik bilinçlendirme projeleri	K4

Eğitim Destek ve Kütüphane Projeleri	Kırsal bölgelerdeki okullara kitap yardımı, “Kitaplıksız Okul Kalmasın” projesi	K2, K7
Genç İşsizlik ve Girişimcilik	Girişimcilik seminerleri, CV hazırlama ve mülakat teknikleri eğitimi, staj imkanları oluşturma	K1, K6, K10
Engelli Bireylere Yönelik Projeler	Engelli bireylerin ihtiyaçlarına yönelik farkındalık kampanyaları	K1, K8
Psikolojik Sağlık ve Pandemi Dönemi	Yalnızlık ve kaygı üzerine farkındalık seminerleri	K9
Bağımlılıkla Mücadele	Toplumda risk gruplarına yönelik bilinçlendirme	K2
Kültürel Çeşitlilik ve Etkinlikler	Kültür gezileri, topluluklar arası etkileşimi teşvik eden projeler	K3, K9
Deprem ve Afet Yardımı	Gönüllü gençlerle yardım toplama ve dağıtma süreçleri	K8
Ulaşım Sorunları ve Akıllı Sistemler	Google Maps ile toplu ulaşım entegrasyonu, yeni gelen öğrencilerin ulaşım sorunlarını çözmeye yönelik dijital çözümler geliştirme çalışmaları	K7

Tablo 7’ye göre katılımcılar, gençlerin öncülüğünde gerçekleştirilen sosyal sorumluluk projelerinin hem toplumsal farkındalığı artırma hem de gençlerin çözüm üretme becerilerini geliştirme açısından önemli rol oynadığını vurgulamışlardır. Bu kapsamda bağımlılıkla mücadele, çevre bilinci, kadın hakları, engelli bireylerin topluma katılımı gibi temalarda çeşitli etkinlikler ve projeler yürütülmüştür. Gençlik Meclisi üyeleri, bilgilendirme seminerleri, kırsal bölgelere yapılan kitap ve kırtasiye yardımları, geri dönüşüm atölyeleri ve farkındalık yürüyüşleri gibi faaliyetlere katılarak aktif rol üstlendiklerini ifade etmişlerdir. Ayrıca genç girişimciliğin teşviki amacıyla girişimcilik seminerleri,

CV hazırlama ve mülakat teknikleri gibi alanlarda eğitim programları düzenlenmiştir. Yine sağlık sokağı projesi başlatarak vatandaşlara sağlık taraması hizmeti sunmuşlardır. Sokak hayvanlarına mama desteği kampanyası gibi doğrudan topluma dokunan projelerin de dikkat çektiği görülmektedir. Bununla birlikte bazı katılımcılar, projelerin çoğunlukla kısa vadeli kaldığını ve daha kalıcı, sürdürülebilir programların gerekliliğini vurgulamışlardır. Özellikle Kent Konseyi ve Gençlik Meclisi gibi yapıların sınırlı bütçeye sahip olmaları, projelerin etki alanını daraltan bir unsur olarak öne çıkmıştır. Buna rağmen, örneğin "Kitaplıksız okul kalmasın" gibi bazı yerel projelerin başarıyla sürdürüldüğü ve yeni hedeflerle genişletildiği görülmektedir. Katılımcılar, gençlerin daha fazla desteklenmesi halinde sosyal sorumluluk alanında çok daha etkili işler başarabileceklerine inanmaktadırlar.

Bu bulgular, gençlerin sosyal sorumluluk projeleri aracılığıyla aktif yurttaşlık ve toplumsal dayanışma bilinci kazandığını ortaya koymaktadır. Projeler, yalnızca belirli sorun alanlarında farkındalık yaratmakla kalmamış, aynı zamanda gençlerin problem çözme, liderlik ve iş birliği becerilerini geliştirmelerine katkı sağlamıştır. Bununla birlikte, bazı projelerin kısa vadeli kalması ve sürdürülebilirlik sorunları, literatürde katılımcı yapıların karşılaştığı en temel engellerden biri olarak değerlendirilmektedir. Özellikle bütçe kısıtları ve kurumsal destek eksikliği, projelerin uzun vadeli etki üretmesini güçleştirmektedir.

Bu durum, Arnstein'in (1969) katılım merdiveninde "işbirliği" düzeyine ulaşmak için gerekli olan kaynak ve yetki paylaşımının tam olarak sağlanmadığını göstermektedir. Diğer yandan, başarıyla yürütülen "Kitaplıksız okul kalmasın" gibi projeler, uygun destek mekanizmalarıyla gençlerin sürdürülebilir çözümler üretebileceğini kanıtlamaktadır. Dolayısıyla, gençlik odaklı sosyal sorumluluk projelerinin etkinliğini artırmak için, yalnızca etkinlik bazlı değil, uzun vadeli stratejik planlamaya dayalı bir yaklaşım benimsenmesi gerekmektedir.

Tablo 8. Gençlerin Katılımında Karşılaştıkları Engeller ve Aşılmasına Yönelik Öneriler

Tematik Alan	Karşılaşılan Engeller	Çözüm Önerileri	Katılımcı
Yönetsel ve Kurumsal Engeller	Gençlerin karar süreçlerine dahil edilmemesi, danışma	Genç dostu bürokratik süreçlerin geliştirilmesi,	K1, K3, K4, K5, K7

	mekanizmalarının işlememesi, bürokratik engeller	kurumsal yapıların gençlere alan açması	
Algı ve Tutum Engelleri	Önyargılı yaklaşım, yöneticilerle aradaki mesafe	Gençlerin görüşlerinin değerli olduğunun hissettirilmesi, yöneticilerin gençlerle birebir temas kurması, empati odaklı iletişim geliştirilmesi	K1, K2, K3, K9, K10
Bilgi ve Farkındalık Eksikliği	Katılım yolları hakkında bilgi eksikliği, katılım kültürünün olmaması	Eğitimler, bilgilendirici atölyeler, oyunlaştırma temelli etkinlikler, farkındalık kampanyaları, gençlik çalıştayları	K2, K3, K6, K8
Kaynak ve Destek Yetersizliği	Maddi destek eksikliği, rehberlik yetersizliği	Gençlerin projelerine fon sağlanması, mentörlük destekleri,	K4, K6
İletişim Eksikliği	Belediyelerle gençler arasında diyalog eksikliği, düzenli ve şeffaf iletişim kanallarının bulunmaması	Belediyelerle gençler arasında interaktif platformlar kurulması, geribildirim mekanizmalarının oluşturulması	K6, K10

Tablo 8'e göre katılımcılar, gençlerin yerel yönetim süreçlerine katılımında karşılaştıkları temel engellerin bilgi eksikliği, yeterince ciddiye alınmama, katılım fırsatlarının sınırlılığı ve bürokratik zorluklar olduğunu belirtmişlerdir. Gençler, fikirlerini dile getirdiklerinde karar vericiler tarafından dikkate alınmadıklarını hissettiklerini, bu durumun motivasyonlarını olumsuz etkilediğini ifade etmişlerdir. Ayrıca, kurumsal yapıların danışma mekanizmalarının yetersizliği, rehberlik ve maddi destek eksikliği nedeniyle gençlerin proje üretme süreçlerinden uzaklaştığı vurgulanmıştır. Bununla birlikte, bireysel düzeyde aile baskısı, zaman yetersizliği ve ekonomik sıkıntılar da genç katılımını engelleyen unsurlar arasında yer almaktadır. Katılımcılar, bu engellerin aşılması için yerel yönetimlerin gençlerle şeffaf ve sürekli iletişim kurması, gençleri süreçlere aktif olarak davet etmesi ve katılımlarını

kolaylaştıracak eğitim programları ile desteklemesi gerektiğini savunmaktadır. Ayrıca oyunlaştırma tekniklerinin kullanıldığı etkinlikler, gençlik çalıştayları ve bilgilendirici atölyeler aracılığıyla katılım kültürünün geliştirilmesi önerilmiştir. Gençlerin karar alma mekanizmalarına resmi olarak dahil edilmesi ve sorumluluk almalarının teşvik edilmesi, onların sürece olan ilgisini ve katkılarını artırabilecek potansiyele sahiptir. Genel olarak, gençlerin sesinin duyulması ve onların katkılarının değerli görülmesi, daha kapsayıcı ve etkili bir yönetim anlayışının temelini oluşturacaktır.

Tartışma

Araştırmanın bulguları, Sakarya Kent Konseyi Gençlik Meclisi'nin gençlerin yerel yönetim süreçlerine katılımını teşvik eden önemli bir platform olduğunu ortaya koymakla birlikte, katılımın derinliği, sürekliliği ve kurumsal etki düzeyi açısından bazı sınırlılıklar bulunduğunu göstermektedir. Katılımcıların yalnızca eleştiren değil, aynı zamanda çözüm üreten, veriye dayalı katkı sunan ve aktif sorumluluk üstlenen bir yapı beklentisi içinde olmaları, gençlerin toplumsal bilinç düzeyinin yüksekliğine ve katılımcı demokrasinin potansiyeline işaret etmektedir. Bu yaklaşım, Arnstein'in (1969) Katılım Merdiveni kuramıyla ilişkilendirildiğinde, mevcut katılımın çoğunlukla "bilgilendirme" ve "danışma" düzeylerinde yoğunlaştığı, ancak katılımcıların "ortaklık" ve "delegasyon" basamaklarına yükselme talebi taşıdığı görülmektedir. Gençlerin yalnızca fikirlerini iletmekle kalmayıp, bu fikirlerin politikalara yön verecek şekilde değerlendirilmesini istemeleri, Arnstein'in vurguladığı gerçek güç aktarımına duyulan ihtiyacı doğrulamaktadır.

Katılımcıların geleceğe yönelik dijitalleşme beklentisi, zamanın ruhuna uygun bir dönüşüm arzusunu ortaya koymaktadır. Bu durum, Fung'un (2006) katılımcı mekanizmalar için üç boyutlu demokrasi modeli açısından değerlendirildiğinde, özellikle "erişim" ve "katılımın kapsayıcılığı" boyutlarında dijital araçların sağlayabileceği avantajlara işaret etmektedir. Ancak, mevcut durumda Gençlik Meclisi'nin katılım düzeyinin çoğu zaman bilgilendirme ve sembolik temsille sınırlı kalması, Fung'un "etki ve yetki" ekseninde belirttiği güçsüzlük sorununu yansıtmaktadır.

STK'larla ilişkilerin proje bazlı ve etkinlik odaklı olması, katılımcılar tarafından hem bir fırsat hem de bir sınırlılık olarak değerlendirilmiştir. Kurumsallaşma ve stratejik planlama ihtiyacının vurgulanması, katılımcılığın sürekliliğini sağlayacak yapısal mekanizmalara olan gereksinimi açıkça ortaya koymaktadır. Cornwall'un (2008) katılımcılık eleştirileri, bu noktada önem kazanmaktadır. Cornwall'a göre, katılım süreçleri çoğu zaman "boş kavramlar" üzerinden şekillenmekte ve sembolik bir nitelik taşımaktadır. Sakarya örneğinde

de katılımcıların dile getirdiği “proje sürekliliği eksikliği” ve “kısıtlı bütçeler” gibi sorunlar, bu eleştirileri doğrulamaktadır. Katılımcılar, ilişkilerin daha sürdürülebilir, kurumsal ve karşılıklı etkileşime dayalı bir yapıya kavuşturulması gerektiğini dile getirerek, sembolik katılımdan gerçek etkileşime geçiş talebinde bulunmaktadır.

Gençlik Meclisi'nin yerel yönetimlerle olan ilişkilerinde, mevcut iş birliklerinin çoğunlukla belediyelerin desteğiyle sınırlı ve proje bazlı olduğu görülmektedir. Bu durum, gençlik meclislerinin karar alma süreçlerine katkı sunan stratejik ortaklar olarak değil, daha çok faaliyet düzenleyen birimler olarak konumlandığını göstermektedir. Habermas'ın (1996) müzakereci demokrasi anlayışı bağlamında değerlendirildiğinde, Gençlik Meclisi'nin oluşturduğu çalıştaylar, forumlar ve gönüllülük projeleri deliberatif bir potansiyel taşımaktadır; ancak bu fikirlerin yerel politikalara somut şekilde yansımaması, deliberasyonun etkisini sınırlamaktadır.

Katılımcılar, gençlerin yalnızca dinleyici değil, karar alma aşamalarında söz sahibi olan aktörler olarak görülmesini talep etmişlerdir. Bu talep, Arnstein'in “katılımın güç ilişkileriyle doğrudan bağlantılı olduğu” yönündeki tespitini bir kez daha doğrulamaktadır. Ayrıca, gençlerin sosyal sorumluluk projeleri aracılığıyla toplumsal farkındalık geliştirdikleri, liderlik ve örgütlenme becerilerini güçlendirdikleri yönündeki bulgular, katılımcılığın sadece demokratik bir hak değil, aynı zamanda bireysel kapasiteyi geliştiren bir süreç olduğunu göstermektedir. Ancak yapısal ve psikolojik engellerin (bürokratik sınırlılıklar, bilgi eksikliği, aile baskısı) devam etmesi, bu sürecin derinleşmesini zorlaştırmaktadır.

Uluslararası literatürle karşılaştırıldığında, Sakarya örneği birçok açıdan Avrupa'daki gençlik meclisleri uygulamalarıyla benzerlik göstermektedir. Avrupa'da yapılan araştırmalar (Checkoway, 2011; Matthews, 2015), gençlik meclislerinin çoğunlukla danışma organı niteliğinde olduğunu, gençlere sınırlı karar gücü tanındığını ortaya koymaktadır. Bu durum, Sakarya örneğiyle büyük ölçüde örtüşmektedir. Ancak İskandinav ülkelerinde gençlik meclisleri, yerel yönetimlerin stratejik planlama süreçlerine doğrudan katkı sağlayabilmekte ve bütçe yönetimi konusunda yetki sahibi olabilmektedir (Farthing, 2012). Sakarya Gençlik Meclisi'nin bu bağlamda daha sembolik bir konumda olduğu görülmektedir. Öte yandan, Türkiye'de gençlik meclislerinin sosyal sorumluluk projeleri üretme ve gönüllülük kültürünü yaygınlaştırma kapasitesi güçlü bir yön olarak öne çıkmaktadır; bu da uluslararası örneklerle kıyaslandığında Türkiye'de gençlerin sivil sorumluluk alanındaki dinamizmini göstermektedir.

Sonuç olarak, Sakarya Gençlik Meclisi örneği, gençlerin yerel yönetişimde daha etkili rol almak istediklerini, ancak bu isteğin kurumsal ve yapısal engeller nedeniyle tam olarak karşılanamadığını göstermektedir. Arnstein, Fung, Cornwall ve Habermas'ın kuramsal çerçeveleriyle yapılan analiz, katılımcılığın derinleştirilmesi ve gerçek güç paylaşımına dayalı mekanizmaların inşa edilmesi gereğini açıkça ortaya koymaktadır.

Sonuç ve Öneriler

Bu çalışma, Sakarya Kent Konseyi Gençlik Meclisi örneği üzerinden gençlerin yerel yönetime katılım deneyimlerini incelemiş ve gençlik meclislerinin hem sınırlılıklarını hem de potansiyel katkılarını ortaya koymuştur. Bulgular, gençlik meclisinin genç bireyler için fikir üretme, proje geliştirme ve toplumsal sorunlara çözüm önerme gibi alanlarda işlevsel bir platform sunduğunu göstermektedir. Ancak, karar alma süreçlerine etkisi sınırlı olup çoğu zaman danışma düzeyinde kalmakta ve sembolik bir katılım alanı oluşturmaktadır. Bu durum, Arnstein'in (1969) "katılım merdiveni" kuramında tanımlanan "danışma" ve "yatıştırma" basamaklarıyla örtüşmektedir.

Katılımcıların ifadeleri, gençlerin fikirlerinin çoğunlukla dinlendiğini ancak dikkate alınmadığını ortaya koymaktadır. Bu, Papadopoulos'un (2003) belirttiği "sahte katılım" veya "boş temsil" durumu ile paralellik göstermektedir. Gençlik meclislerinin bu yapısal sınırlılığı, Türkiye'de kent konseylerinin ve gençlik meclislerinin normatif olarak istişare organları olarak tanımlanmış olmasından kaynaklanmaktadır. Öte yandan, gençlik meclisleri siyasal sosyalleşme alanı olarak işlev görmekte, gençlerin kamusal alan deneyimi kazanmalarını, topluluk önünde konuşma, ekip çalışması ve liderlik becerilerini geliştirmelerini sağlamaktadır. Bu yönüyle, Habermas'ın (1989) kamusal alan kavramının yerel düzeyde bir izdüşümü olarak değerlendirilebilir.

Fung'un (2006) katılımcı yönetişim tasarımı perspektifinden bakıldığında, gençlik meclisinin katılım biçimi çoğulculuğu desteklese de karar süreçleri üzerindeki etkisi sınırlıdır. Bu durum, yapının gerçek bir "katılımcı yönetişim" örneği sunmadığını göstermektedir; ancak gençlerin demokratik bilinç geliştirmesi açısından bir okul işlevi görmektedir. Benzer şekilde, Eroğul'un (1990) vurguladığı üzere siyasal katılım yalnızca oy kullanma ile sınırlı kalmamalı, bireylerin karar alma süreçlerine doğrudan etki edebileceği alanlar yaratılmalıdır.

Bulguların uluslararası bağlamda değerlendirilmesi, politika önerilerinin güçlendirilmesini sağlamaktadır. Norveç ve Finlandiya'da gençlik konseyleri, gençlerin yalnızca danışman değil, karar sürecine doğrudan katkı sağlayan

mekanizmalar olarak yapılandırılmıştır. Bu ülkelerde gençler, bütçe planlaması, stratejik kararlar ve proje uygulamalarına doğrudan dahil edilmekte; dijital platformlar ve geri bildirim mekanizmaları aracılığıyla katılım sürekli ve ölçülebilir kılınmaktadır. Sakarya örneğinde de benzer mekanizmaların hayata geçirilmesi, gençlik meclisinin etkinliğini artıracak ve katılımcı yönetişimin gerçek bir örneği haline gelmesini sağlayacaktır. Uluslararası iyi uygulama örneklerinden yola çıkarak politika önerilerinde bulunulabilir.

- Gençlik meclisinin karar alma süreçlerine organik olarak entegre edilmesi; bütçe ve stratejik planlama gibi kritik alanlarda doğrudan katılım sağlanması,
- STK ve yerel yönetim iş birliklerinin kurumsallaştırılması, düzenli platformlar, ortak stratejik hedefler ve veri temelli projelerle güçlendirilmesi,
- Dijitalleşme ve oyunlaştırma tekniklerinin kullanılmasıyla gençlerin sürece daha etkin ve sürdürülebilir biçimde dahil edilmesi,
- Geri bildirim ve izleme-değerlendirme mekanizmalarının oluşturulması, önerilerin uygulanabilirliğinin artırılması,
- Gençlerin sosyal sorumluluk projelerinde teknik roller üstlenerek ortak üretim (co-production) süreçlerine katılımının teşvik edilmesi.

Sonuç olarak, Sakarya Gençlik Meclisi hem sınırlı karar alma etkisine sahip bir danışma organı olarak hem de gençlerin siyasal sosyalleşmesini ve demokratik becerilerini geliştiren bir “demokratik laboratuvar” olarak işlev görmektedir. Bu yapının sürdürülebilir ve etkili bir katılım platformuna dönüşmesi, kurumsal kapasitenin artırılması, uluslararası iyi uygulamaların adaptasyonu ve gençlerin aktif katılımını destekleyecek mekanizmaların güçlendirilmesi ile mümkün olacaktır.

Kaynakça

Aksu, A. ve Taştekin, A. (2020). “Türkiye’de Yerel Demokrasi ve Kent Konseyleri: Katılım ve Uygulama Sorunları”. *Yerel Yönetim Araştırmaları Dergisi*, 5(1), 45-64.

Arnstein, S. R. (1969). “A Ladder of Citizen Participation”. *Journal of the American Institute of Planners*, 35(4), 216-224. <https://doi.org/10.1080/01944366908977225>

Ataay, F. (2006). “Türkiye’de Yönetişim ve Sivil Toplum Tartışmaları Üzerine Bir Değerlendirme”. *Memleket Siyaset Yönetim*, 1(1), 121-140.

Bayrakçı, E., Kahraman, S. ve Dinçer, S. (2018). “Demokratik Yerel Yönetim Anlayışının Güçlendirilmesinde Kent Konseylerinin Rolü: Karşılaştırmalı Analiz ve Öneriler”. *Journal of Social and Humanities Sciences Research*, 5(25), 2230-2252.

Bessant, J. (2020). “Youth Participation: A New Mode of Government”. *Policy Studies*, 41(3), 243-260. <https://doi.org/10.1080/01442872.2019.1707062>

Bozkurt, H. (2014). “Kent Konseyleri ve Katılımcı Demokrasi”. *Mülkiyeliler Birliği Dergisi*, 38(2), 227-240.

Cornwall, A. (2008). “Unpacking Participation: Models, Meanings and Practices”. *Community Development Journal*, 43(3), 269-283. <https://doi.org/10.1093/cdj/bsn010>

Council of Europe (2016). *Revised European Charter on the Participation of Young People in Local and Regional Life*. Strasbourg: CoE.

Çetinkaya, E. ve Korlu, H. (2012). “Katılımcı Demokrasi Bağlamında Kent Konseylerinin İşlevselliği”. *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 16, 85-102.

Çukurçayır, M. A. ve Eminoğlu, H. (2020). “Türkiye’de Gençlerin Yerel Yönetime Katılımı: Gençlik Meclisleri Üzerine Bir Değerlendirme”. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (44), 41-59.

Çukurçayır, M. A., ve Eroğlu, H. (2008). *Kamu Yönetiminde Demokratik Açılım Olarak Kent Konseyleri*. 1. Ulusal Yerel Yönetimler Sempozyumu (s.197-219). Sakarya.

Eroğul, C. (1990). *Devlet Yönetimine Katılma Hakkı*. Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Yayınları.

Fung, A. (2006). “Varieties of Participation in Complex Governance”. *Public Administration Review*, 66, 66-75. <https://doi.org/10.1111/j.1540-6210.2006.00667.x>

Hajer, M. ve Wagenaar, H. (2003). *Deliberative Policy Analysis: Understanding Governance in the Network Society*. Cambridge: Cambridge University Press.

Kaypak, Ş. (2012). “Yerel Yönetimlerde Katılımcı/Müzakereci Demokrasi Sürecinde Sivil Toplum Kuruluşlarının Önemi”. *Uluslararası Yönetim İktisat ve İşletme Dergisi*, 8(17), 1-26.

Kestellioğlu, G. (2011). “Yerel Demokrasi ve Kent Konseyleri: Kahramanmaraş Örneği”. *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 1(1), 121-140.

- Kiilakoski, T. (2018). "Youth Work and Non-Formal Learning in Europe's Education Landscape: A Quarter of A Century of EU Cooperation for Youth Policy and Practice". *Youth & Policy*, 119, 19-36. <https://doi.org/10.35242/yp.2018.10>
- Papadopoulos, Y. (2003). "Co-Operative Forms of Governance: Problems of Democratic Accountability in Complex Environments". *European Journal of Political Research*, 42(4), 473-501. <https://doi.org/10.1111/1475-6765.00093>
- Pierre, J. ve Peters, B. G. (2000). *Governance, Politics and the State*. London: Macmillan
- Pustu, Y. (2005). "Yerel Yönetimler ve Demokrasi". *Sayıştay Dergisi*, 57, 121-134.
- Sloam, J. (2016). "Diversity and Voice: The Political Participation of Young People in The European Union". *The British Journal of Politics and International Relations*, 18(3), 521-537. <https://doi.org/10.1177/1369148116647176>
- Smith, A., Lister, R., Collin, P. Ve Batsleer, J. (2005). *Young People as Active Citizens*. London: Joseph Rowntree Foundation.
- UN. (2018). *Youth 2030: The United Nations Youth Strategy*. New York: United Nations.
- White, S. C. (2011). "Depoliticising Development: The Uses and Abuses of Participation". *Development in Practice*, 21(8), 1156-1164. <https://doi.org/10.1080/09614524.2011.614076>
- Zeren, D. (2017). Türkiye'de Kent Konseyleri: İşlevsel Bir Katılım Aracı mı? *Kamu Yönetimi Araştırmaları Dergisi*, 3(2), 99-114.
- Kent Konseyi Yönetmeliği. (08.10.2006). [https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat/5393_sayili_Belediye_Kanunu_\(13.07.2025\).pdf](https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat/5393_sayili_Belediye_Kanunu_(13.07.2025).pdf)
- [https://www.sakarya.bel.tr/tr/Haber/genclik-meclisi-projeler-icin-toplandi/15321\(01.04.2025\)](https://www.sakarya.bel.tr/tr/Haber/genclik-meclisi-projeler-icin-toplandi/15321(01.04.2025))
- [https://www.sakarya.bel.tr/tr/Haber/genclik-meclisinden-hos-geldiniz-mesaji/\(01.04.2025\)](https://www.sakarya.bel.tr/tr/Haber/genclik-meclisinden-hos-geldiniz-mesaji/(01.04.2025))

Extended Abstract

The Role of City Council in Assemblies Governance, Participation, and Social Contribution: The Case of Sakarya City Council Youth Assembly

Introduction and Research Problem: As societies become increasingly complex and diversified, modern governance frameworks stress the importance of citizen participation, particularly from underrepresented groups such as youth. In Turkey, legal and institutional efforts have been made to formalize participatory structures at the local level. Among these efforts, the establishment of city councils and their sub-units, particularly youth councils, have provided a formal avenue for youth involvement in municipal affairs.

According to Municipal Law No. 5393 and the City Council Regulation, city councils are designed to enhance public participation, increase democratic awareness, and foster civic engagement. Youth Councils, as a substructure of city councils, are intended to provide young people with a platform to express their opinions, engage in community projects, and influence public policy. However, there is limited empirical research examining how effective these councils actually are in achieving these goals. This study seeks to fill this gap by exploring the functions, perceptions, and limitations of the Sakarya Youth Council.

Purpose and Significance of the Study: The central objective of this research is to explore how youth councils function as platforms of participatory governance and to what extent they empower young individuals in decision-making processes. The study is significant because it moves beyond the symbolic presence of youth in governance and examines their roles as active, contributing agents within local administrative systems. By analyzing the case of the Sakarya Youth Council, this research offers important insights into the strengths and shortcomings of youth participation in Turkey's local political landscape. Moreover, the study contributes to the broader discourse on democratic inclusion and the institutionalization of participation at the grassroots level.

Methodology: This study adopts a qualitative research design, allowing for an in-depth exploration of youth experiences and perceptions. The data were collected through semi-structured in-depth interviews conducted with ten members of the Sakarya Youth Council, selected through purposive sampling. Participants were chosen based on their active involvement in council activities and their knowledge of internal processes. The interviews focused on themes such as the functionality of the youth council, its influence on local policies, the types of projects initiated, and the challenges faced by members. The collected data were analyzed using descriptive and thematic analysis techniques. This approach

enabled the researcher to identify recurring patterns, categorize responses, and draw meaningful conclusions about youth participation in local governance.

Findings: Participants generally perceive the Youth Council as a safe and open space where young people can articulate their views, propose ideas, and engage in collective action. The council serves as a bridge between youth and local government structures, allowing for some level of interaction and collaboration. The council has initiated and implemented various social responsibility projects in fields such as environmental sustainability, education, women's rights, and social welfare. These projects reflect the youth's awareness of social issues and their willingness to contribute meaningfully to community development. Despite the positive contributions, participants reported limited influence over local policy decisions. Many felt that their suggestions and project proposals were often overlooked or undervalued by municipal authorities.

The study identified significant institutional and logistical barriers affecting the council's operations. These include insufficient funding, lack of administrative support, and an absence of formalized channels for communication with local officials. Youth members expressed frustration over the event-based nature of their relationship with municipalities, emphasizing the need for long-term, structured partnerships. Some participants voiced concerns about being used for symbolic representation rather than genuine participation. They argued that while youth involvement is often highlighted in public communications, their actual impact on decision-making remains marginal.

The findings suggest a disconnect between institutional intentions and practical outcomes. While youth councils are theoretically designed to enhance participation, in practice, they often fall short due to structural constraints and limited political will. This discrepancy underscores the need for reforms that move beyond formality and foster genuine empowerment of young citizens. Drawing on theories of participatory governance, the study argues that inclusion must be both procedural and substantive to be effective. The study also highlights the role of civic education, leadership training, and institutional transparency in empowering youth councils. If these platforms are to become meaningful agents of democratic governance, they must be equipped with the tools, resources, and institutional legitimacy required to influence policy outcomes.

Conclusion and Recommendations: This research concludes that youth councils, particularly the Sakarya Youth Council, hold significant potential as instruments of participatory governance. However, their effectiveness is currently hampered by institutional, financial, and political limitations. To enhance their

role. Municipalities should allocate dedicated resources and provide formal mechanisms for integrating youth input into policy planning. Youth councils should be granted consultative status on municipal committees and strategic boards. Capacity-building programs should be introduced to improve the leadership and policy advocacy skills of youth members. There should be transparent evaluation mechanisms to assess the impact of youth council initiatives and ensure accountability. Ultimately, fostering meaningful youth participation requires a shift in institutional culture from tokenism to trust, from visibility to voice, and from consultation to collaboration.

